

Veiligheids- en Gezondheidsbeleid

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Missie en visie.....	4
3	Grote risico's.....	5
3.1	Grote risico's fysieke veiligheid	5
3.2	Grote risico's sociale veiligheid	7
3.3	Grote risico's gezondheid.....	8
4	Omgaan met kleine risico's	13
4.1	Algemene kleine risico's.....	14
4.2	Locatiespecifieke risico's	14
4.3	Overige werkafspraken veiligheid en gezondheid	14
5	Thema's uitgelicht	16
5.1	Vierogenprincipe	16
5.2	Grensoverschrijdend gedrag	16
5.3	Achterwachtregeling	17
6	EHBO/ BHV regeling	17
7	Beleidscyclus.....	17
8	Communicatie	18
9	Bijlagen	18

1 Inleiding

SKIK Kinderopvang streeft er naar, dat alle locaties binnen de stichting veilige en gezonde opvangplaatsen zijn. We willen met behulp van dit beleidsplan inzichtelijk maken hoe we op onze locaties werken. Ons voornaamste doel is om de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en waarbij ze leren omgaan met kleine risico's.

Dit beleidsplan is tot stand gekomen op basis van het format Beleidsplan Veiligheid & Gezondheidsbeleid van Veiligheid.nl en het model van het Dienstencentrum Kinderopvang. Het is van toepassing op alle locaties van SKIK Kinderopvang. De praktische uitvoering en de locatie specifieke zaken staan beschreven in locatieplannen V&G. De documenten 'algemeen beleidsplan Veiligheid en Gezondheid' en 'locatieplan V&G' horen bij elkaar.

Samen met de maatregelen die beschreven staan in de richtlijnen van het RIVM, 'Hygiëne richtlijn kinderopvang' en de richtlijnen voor binnen- en buitenmilieu vormen zij het beleid en de richtlijnen voor onze medewerkers bij het dagelijks handelen. Deze documenten staan voor medewerkers op flexweb.

Dit beleid komt in de praktijk goed tot zijn recht als alle pedagogisch medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitvoeren. Samen met de clustermanager en de pedagogisch beleidsmedewerker, is het hele team verantwoordelijk. Gezamenlijk dragen zij zorg voor het implementeren, evalueren en actualiseren van het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijze en kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn. Daarnaast kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

In ons Veiligheids- en Gezondheidsbeleid wordt verwoord welke maatregelen er genomen worden om grote risico's te voorkomen voor de gezondheid en veiligheid van kinderen en op welke wijze kinderen wordt geleerd om te gaan met kleine risico's.

Tevens is in dit beleid beschreven hoe er samen met de beroepskrachten voor wordt gezorgd dat er sprake is van een continue proces met betrekking tot het vormen van beleid, implementeren, evalueren en actualiseren. Veiligheid en gezondheid is een vast punt op de agenda van de teamvergaderingen.

2 Missie en visie

Onze visie op kinderopvang (zie SKIK pedagogisch beleid) is, dat wij er zorg voor dragen dat kinderen zich thuis voelen en dat de opvangplek een veilige plaats is: een plek waar een kind zich thuis voelt, zichzelf durft te zijn, zichzelf geaccepteerd weet en vertrouwen in zichzelf en anderen kan hebben.

Missie Veiligheids- en Gezondheidsbeleid

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- Kinderen af te schermen van grote risico's;
- Kinderen te leren omgaan met kleine risico's;
- Kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling.

Visie

Onze pedagogisch medewerkers vervullen een belangrijke rol in de ontwikkeling van jonge kinderen. Samen leren de kinderen zich onder begeleiding te ontplooiën. Zo ontwikkelen ze hun motorische, sociaal emotionele, zintuiglijke, creatieve en cognitieve vaardigheden. SKIK wil een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van onze kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormt daarin een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving is de basis van dit alles.

Doel

De wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang vraagt beleid ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten bij het vormgeven van het beleid zijn:

- Het bewustzijn van mogelijke risico's;
- Het voeren van goed beleid op grote risico's;
- Het gesprek hierover aangaan met elkaar en met externe betrokkenen.

Dit alles met als doel: een veilige en gezonde omgeving creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3 Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locaties kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen.

We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën:

- Fysieke veiligheid;
- Sociale veiligheid;
- Gezondheid.

Per categorie worden risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot een minimum te beperken. Voor de overige risico's verwijzen we naar de aparte locatieplannen V&G en de Quickscan V&G (bijlage 1), de checklijst V&G (bijlage 2) en controlelijst koelkast-vriezer (bijlage 3).

3.1 Grote risico's fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's.

Vallen van hoogte

- Bij de aanschaf van groot speelmateriaal en inrichting van de ruimte houden we, ook voor wat betreft de hoogte daarvan, rekening met de leeftijd van de doelgroep;
- Het speelterrein is ingericht met speeltoestellen die passen bij de leeftijd van de kinderen. De ondergrond is, indien nodig, van materiaal die bescherming biedt tegen verwondingen en letsel bij het vallen;
- Bij gezamenlijk gebruik van speelterreinen met de basisschool is er een apart gedeelte ingericht voor jonge kinderen;
- Jonge kinderen spelen binnen en buiten alleen onder toezicht van pedagogisch medewerkers. Alle kinderen worden altijd gewezen op gevaarlijk speelgedrag;
- De aankleedtafels, bedjes, boxen, kinderstoelen, bakfiets, etc. zijn ontworpen en gefabriceerd voor een langdurig, praktisch en veilig gebruik. Pedagogisch medewerkers weten hoe ze dit materiaal veilig moeten gebruiken;
- Waar mogelijk wordt een grote kast, een speelhuis, etc. vastgezet aan de muur en meegenomen in controles op meubilair en materiaal;
- We maken afspraken met kinderen over het spelen en omgaan met een kast, speelhuis, een eventuele trap op de groep, speelhal of buitenspeelterrein. Zie ook: "leren omgaan met risico's";
- Bij een speeltoestel waarbij vallen van hoogte een groot risico is, is een pedagogisch medewerker altijd aanwezig voor toezicht.
- Ramen op kindhoogte die geopend kunnen worden, gaan alleen in kiepstand open of zijn op een andere manier beveiligd/afgeschermd. Er staan geen obstakels voor het raam waar een kind op kan klimmen, om het risico "uit het raam vallen" te voorkomen.

Verstikking; maatregelen voor binnen en buiten

- Medewerkers controleren ruimten (koordjes gordijnen, koordjes speelgoedbeesten, etc.);
- Medewerkers attenderen ouders op speelvriendelijke en veilige kleding. Zo nodig verwijderen pedagogisch medewerkers zelf onderdelen van kleding (lange koorden, ketting/sieraden, bretels e.d.);
- We bieden kinderen tot circa 4 jaar druiven, cherrytomaatjes en vergelijkbaar groente en fruit in stukjes om verslikking te voorkomen;

- Het protocol 'Veilig slapen' geeft aan hoe wij zorgen voor een veilige slaapomgeving op het kinderdagverblijf. Dit protocol staat voor de medewerkers op flexweb;
- Jonge kinderen spelen binnen en buiten alleen onder toezicht van pedagogisch medewerkers. Kinderen worden gewezen op gevaarlijk speelgedrag;
- Het speelgoed is afgestemd op de juiste leeftijdsgroep en is veilig. Kapot speelgoed dat een risico vormt, waarbij kinderen zich kunnen bezeren of kleine onderdelen kunnen inslikken (afhankelijk van de leeftijd) wordt vervangen of gerepareerd;
- Klein speelgoed of materiaal met kleine onderdelen wordt, met name op combigroepen, buiten bereik van kinderen bewaard. Medewerkers zijn alert op de aanwezigheid van klein materiaal of onderdelen. We maken afspraken met kinderen over het omgaan met en opruimen van klein materiaal;
- Spelen met klein materiaal gebeurt onder leiding, of in het zicht, van de pedagogisch medewerker;
- Er worden geen chemische stoffen tijdens openingsuren gebruikt, waaronder ook wierrook, kaarsen, geurgel, etc.

Vergiftiging

- Schoonmaakmiddelen, bestrijdingsmiddelen, medicijnen of andere chemische (gevaarlijke) producten worden buiten het bereik van kinderen opgeborgen;
- Op de opvang worden alleen medicijnen gegeven die zijn voorgeschreven door een huisarts en enkel alleen wanneer het medicijn niet op een ander moment dan op de opvang kan worden gegeven en volgens de richtlijnen zoals beschreven in het protocol Zieke kinderen en medisch handelen;
- Er worden geen chemische stoffen tijdens openingsuren gebruikt, waaronder ook wierrook, kaarsen, geurgel. etc.
- In het gebouw wordt niet gerookt. Pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de effecten van derdehands rook. Met derdehands rook bedoelen we de stoffen die tijdens het roken neerdalen in de omgeving en achterblijven, nadat een roker klaar is met roken. Kinderen en baby's lopen een groter risico derdehands rook binnen te krijgen dan volwassenen;
- De pedagogisch medewerker belt, bij innemen van een giftige, gevaarlijke of onduidelijke stof, altijd het alarmnummer 112;
- Er zijn CO2 meters op alle locaties om te controleren wanneer en of er geventileerd en extra gelucht moet worden voor een goed binnenmilieu;
- De tassen en jassen van de (pedagogisch) medewerkers worden buiten het bereik van kinderen opgeborgen;
- Ruimtes waar kinderen geen toegang toe hebben zijn indien mogelijk afgesloten. Zie ook "leren omgaan met risico's";
- We planten geen giftige planten en struiken in de tuin;
- We wassen de handen na toiletbezoek, na het buitenspelen en voor het eten;
- We gebruiken geen servies van bamboe en we gebruiken servies van melamine alleen voor koud of lauwwarm voedsel.

Verbranding

- Hete dranken worden niet gedronken wanneer een kind op schoot zit of in de nabijheid van kinderen;
- We plaatsen hete dranken altijd op een zo veilig mogelijke plek die niet binnen handbereik van de kinderen is. We schenken eerst melk/water in een kop en pas daarna de hete drank of we schenken hete dranken bij het aanrecht in. Oudere kinderen die zelf hete drank drinken, zoals bijvoorbeeld een kop thee, wordt geleerd dat zij hier voorzichtig mee om moeten gaan;

- De temperatuur van de heetwaterkraan staat, waar mogelijk, niet te heet ingesteld of wordt na gebruik op koud water gezet;
- Radiatoren waar kleine kinderen zich aan kunnen branden/bezeren, zijn voorzien van een ombouw of er wordt voor gezorgd dat kinderen zich niet kunnen branden. De situatie op een locatie wordt specifiek omschreven in het V&G locatieplan;
- Stopcontacten die binnen handbereik zijn van kinderen zijn voorzien van stopcontactbeveiligers of interne beveiliging. Daarnaast voorkomen wij de aanwezigheid van losse snoeren en maken wij gebruik van kabelgoten. Indien niet aanwezig, zorgen wij ervoor dat na gebruik het snoer uit het stopcontact wordt gehaald;
- Elektrische apparaten worden indien deze niet door de kinderen bediend of gebruikt mogen worden, buiten handbereik van de kinderen geplaatst. Zie ook “leren omgaan met risico’s”. Met name bij een combinatiegroep checkt de pedagogisch medewerker iedere dag de ruimte op laaghangende snoeren;
- Bij het vieren van bijvoorbeeld een verjaardag gebruiken wij kaarsjes op batterijen. Er zijn geen lucifers en aanstekers op de opvang aanwezig. Kaarsjes worden na gebruik direct buiten bereik opgeborgen;
- Kinderen worden indien nodig (thuis en/of op de opvang) ingesmeerd met zonnebrandcrème, ook als ze in de schaduw spelen.

Verdrinking

- Bij een uitstapje dragen kinderen een veiligheidshesje van SKIK. Er is altijd een pedagogisch medewerker aanwezig voor toezicht;
- Er zijn geen uitstapjes naar zwemgelegenheden, er wordt met kinderen niet gezwommen;
- Op iedere locatie wordt er in het V&G locatieplan beschreven als in de nabije omgeving open water is en welke maatregelen er zijn genomen ter voorkoming van ongevallen;
- Het gebruiken van een zwembadje op de locatie is te allen tijde onder toezicht van de pedagogisch medewerker.

3.2 Grote risico’s sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico’s gedefinieerd als grote risico’s.

Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. We hebben maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en in de meldcode staan richtlijnen over wat te doen als we merken dat het toch gebeurt. Zie hiervoor hoofdstuk 5 ‘Thema’s uitgelicht’.

Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

We werken met de meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Deze meldcode is inclusief afwegingskader, de meldplicht en hoe om te gaan met grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Het is verplicht om met een afwegingskader te werken. Een afwegingskader beschrijft wanneer en op basis van welke overwegingen, het melden van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling als noodzakelijk wordt beschouwd.

Te nemen stappen 1 t/m 5:

1. In kaart brengen van signalen;
2. Collegiale consultatie, bij twijfel Veilig Thuis (anoniem);
3. Gesprek met de ouder (en indien mogelijk het kind);
4. Wegen van het geweld aan de hand van afwegingskader. Bij twijfel: altijd contact met Veilig Thuis;
5. Beslissen over het doen van een melding en het inzetten van noodzakelijke hulp.

Wij hebben binnen SKIK een aandachtsfunctionaris aangesteld die zorgt voor het up-to-date houden van de meldcode. Deze functionaris kan worden ingeschakeld bij vragen of signalen. Wanneer wij zorgen hebben rondom het algehele welbevinden van een kind doen wij, na overleg met de manager en eventueel de aandachtsfunctionaris, een registratie in de verwijsindex.

Medewerkers, stagiaires en vrijwilligers zijn op de hoogte van de meldcode, waarbij het overgrote deel van de pm-ers een training heeft gevolgd in het handelen volgens de meldcode. Het helpt hen goed te kunnen reageren bij signalen van dergelijke aard. De meldcode is voor de pm-ers te vinden op flexweb. Stagiaires en vrijwilligers ontvangen de meldcode per mail van HRM bij de start van hun werkzaamheden.

Tevens is er een website: www.kindermishandelingonderwijskinderopvang.nl en een app meldcode. De app staat op alle tablets op de groepen.

Vermissing

We hebben verschillende preventieve maatregelen genomen om vermissing van kinderen te voorkomen. Deze staan in het protocol vermissing kind. Ook de procedure wat te doen als een kind tijdens de opvang wordt vermist, of als een kind tijdens breng- en haaltijden op de buitenschoolse opvang wordt vermist, staat hierin vermeld. Dit protocol staat op flexweb.

3.3 Grote risico's gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's omdat dit de meest voorkomende infecties kunnen zijn:

- Gastro enteritis (ontsteking maag, dunne darm en/of dikke darm);
- Voedselinfectie of voedselvergiftiging;
- Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard);
- Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RSvirus).
- Covid-19

We proberen verspreiding van en besmetting met deze infecties te voorkomen en doen dit op de volgende manieren:

- Verspreiding via de lucht: hoest- en niesdiscipline, ventileren en luchten;
- Verspreiding via de handen: handhygiëne op de juiste momenten en op de juiste manier;
- Persoonlijke hygiëne zoals afspraken over kleding, nagels en sieraden en het dragen van handschoenen;
- Verspreiding via voedsel, water en zand; afspraken over bereiding van voedsel, verschonen van zwembadjes en zandbakken.
- Begin 2020 is wereldwijd het Covid-19 virus (Corona) geconstateerd. Kinderopvang moet ten aanzien van veiligheid en hygiëne steeds aan de nieuwste eisen voldoen. Daarom volgt SKIK altijd de geldende wettelijke maatregelen en richtlijnen van de Rijksoverheid, GGD en het RIVM.

3.3.1 Een gezond binnenklimaat

Het binnenmilieu is de leefomgeving binnenin een gebouw. Voor een gezond binnenmilieu zijn o.a. de volgende factoren van belang: luchtverversing, temperatuur, luchtvochtigheid en kwaliteit van de binnenlucht.

Kwaliteit binnenlucht

Naast een goede ventilatie nemen we ook extra maatregelen om de lucht schoon en fris te houden voor de kinderen.

- We gebruiken geen spuitbussen (verf, haarlak en luchtverfrissers) in de ruimte met kinderen;
- We gebruiken alleen lijm op waterbasis;
- We gebruiken geen wasbenzine, terpentijn, verfbijtmiddelen of andere chemicaliën met oplosmiddelen waar kinderen bij zijn.

Luchtverversing

Er wordt dagelijks voldoende geventileerd. Ventilatie is het proces waarbij 'verse' lucht van buiten naar binnen wordt toegevoerd en gebruikte lucht van binnen naar buiten wordt afgevoerd. Vooral bij infectieziekten die via, in de lucht zwevende kleine druppeltjes, worden overgedragen is goede ventilatie belangrijk om verspreiding van de ziekte tegen te gaan. Daarnaast is ventilatie ook belangrijk voor het afvoeren van hinderlijke geuren en schadelijke stoffen.

CO2 gehalte

We streven naar een CO2 meter op iedere locatie. Of er is een interne CO2 meter die gekoppeld is aan het klimaatbeheersysteem van het gebouw. Maandelijks wordt in elke groepsruimte (op een moment dat er veel kinderen aanwezig zijn) en slaapruiimte het CO2 gehalte gemeten en geregistreerd. De norm is 400-800 ppm, het mag maximaal 1200 ppm zijn. We raadplegen de 'RIVM hygiënerichtlijn binnen- en buitenmilieu' voor maatregelen als de CO2 afwijkt van de normale waarden.

Temperatuur

De temperatuur in de groepsruimte is ingesteld tussen 20-22°C. De temperatuur mag niet lager zijn dan 17°C en niet hoger dan 27°C. De temperatuur in de slaapkamers is ingesteld op 15 à 18°C. In slaapkamers mag de temperatuur niet lager zijn dan 15°C en niet hoger dan 25°C.

We raadplegen 'RIVM hygiënerichtlijn binnen- en buitenmilieu' voor maatregelen als de temperatuur afwijkt van normale waarden.

Luchtvochtigheid

We ventileren iedere dag, zodat vocht en schimmel geen kans hebben. Vocht is het beste af te voeren door een combinatie van ventilatie en verwarming. Vochtplekken worden direct droog gemaakt en wanneer er iets mis is met de CV, airconditioning, ventilatie of als er sprake is van lekkage, wordt dit direct gemeld en worden maatregelen genomen om de problemen te verhelpen. De luchtvochtigheid moet tussen de 30% en 70% zijn.

Hitteprotocol

Bij zomerse warme dagen nemen we extra maatregelen:

- We plaatsen zonwering voor de ramen waar de zon op staat en doen deze omlaag voordat de zon naar binnen schijnt;
- We zetten zo weinig mogelijk lampen of apparaten aan;
- We zetten ramen en deuren wijder open wanneer dit verkoelend is. We doen ze nooit dicht bij warmte, ventileren blijft noodzakelijk;
- We ventileren 's nachts zoveel mogelijk extra, zodra het buiten koeler is dan binnen;
- We gebruiken een ventilator in de ruimtes als het warmer wordt dan 25 graden;
- We laten de kinderen buiten blijven als het daar koeler is dan binnen (maar voorkomen blootstelling aan direct zonlicht tussen 12.00 en 15.00 uur). We zorgen voor schaduw op de speelplaats;
- We doen geen spelletjes waarvan kinderen het te warm krijgen;

- We laten kinderen en medewerkers voldoende drinken.

3.3.2 Een gezond buitenmilieu

Schoonhouden buitenruimte

Voordat kinderen gaan buitenspelen, wordt de buitenruimte gecontroleerd op de aanwezigheid van ongedierte, onkruid zoals brandnetels, uitwerpselen van dieren, (zwerf)afval en andere zaken die een risico vormen voor de veiligheid en daarmee ook de gezondheid van kinderen. Is er iets niet in orde dan wordt dit direct verholpen of er worden maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat de gezondheid van de kinderen niet in gevaar komt.

Teken

We informeren ouders als kinderen buiten in de tuin hebben gespeeld of met een uitstapje de natuur in zijn geweest en vragen hen hun kind te controleren op teken. Zien we tijdens de opvang een teek bij een kind, dan verwijderen we deze. In ons tekenprotocol, wat voor de medewerkers op flexweb staat, lees je hoe je dit moet doen.

Insecten

Insecten kunnen nare pijnlijke steken veroorzaken. Ze worden aangetrokken door zoete geuren. Wanneer een kind door insect gestoken wordt, wordt direct de angel verwijderd. We nemen maatregelen voor pijnverlichting zoals een nat washandje. We blijven alert op een eventuele allergische reactie (zwellings, ernstige benauwdheid, verwardheid en/of bewusteloosheid). In dat geval bellen we het alarmnummer 112 en waarschuwen we direct de ouders.

Eikenprocessierups

De Eikenprocessierups vormt een jaarlijks terugkerend probleem in een groot deel van Nederland. Van ongeveer mei tot en met augustus gaat de Eikenprocessierups op eikenbomen in processieachtige colonnes op zoek naar nieuwe eikenbladeren. Eikenbomen met rupsen zijn te herkennen aan de nesten; dichte spinsels van vervellinghuidjes, uitwerpselen en brandharen. Daarnaast zijn deze bomen vaak kaalgevreten. Gedurende deze periode verspreidt de rups brandhaartjes die bij mensen ernstige irritaties van de ogen en luchtwegen kunnen veroorzaken. Na contact met de brandharen ontstaan er na enkele uren klachten van de huid: pijnlijke jeuk en huiduitslag in de vorm van bultjes of blaasjes.

In onze locatie V&G plannen staat voor betreffende locatie, bij de aanwezigheid van eikenbomen, de specifieke situatie beschreven.

In het algemeen geldt:

- We nemen contact op met de gemeente of GGD bij het signaleren van de nesten van de eikenprocessierups;
- We laten door een deskundige het nest verwijderen;
- We laten kinderen, bij eikenprocessierupsennesten, niet buiten spelen.

Wanneer een van de kinderen in contact is geweest met de rupsen of brandharen gelden de volgende adviezen:

- Ga na aanraking van de rupsen of haren niet krabben of wrijven, maar strip de huid met plakband en spoel daarna met lauw water;
- Spoel ook de ogen goed met lauw water;
- Was de kleren (liefst op 60°C of op 40 °C en droog de kleding in een droogtrommel);
- Neem bij ernstige klachten contact op met de huisarts.

Contact met dieren

Het kan zijn dat kinderen (buiten of tijdens uitstapjes) in aanraking komen met dieren. We zorgen er voor dat dit onder begeleiding van een pedagogisch medewerker gebeurt. Deze is er alert op dat een kind niet gebeten of gekrabd wordt door een dier, bijvoorbeeld bij een bezoek aan de kinderboerderij. Na afloop worden de handen gewassen.

De zandbak

Het is belangrijk om zand zo schoon mogelijk te houden. De zandbak is voorzien van een net of doek en/of we controleren de zandbak voor ieder gebruik. Viezigheid of uitwerpselen van dieren worden direct verwijderd. Daarnaast wordt het zand in de zandbak periodiek of indien noodzakelijk eerder vervangen.

Zomerperiode

- Als de kinderen in de zomer gaan buitenspelen, worden zij op kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang vooraf ingesmeerd met een zonnebrandcrème factor 50. Op de peuteropvang gaan we ervan uit dat ouders hun kind vooraf hebben ingesmeerd;
- We zorgen voor voldoende schaduwplekken en bij hoge temperaturen bieden we de kinderen extra drinken aan;
- We letten erop dat kinderen niet te lang in de felle zon spelen;
- Als blijkt dat kinderen het te warm krijgen, gaan wij naar binnen, dit alles om de kans op uitdroging of een zonnesteek te voorkomen.

3.3.3 Schone speel- en leefomgeving

Gezondheid begint bij een schone speel- en leefomgeving. Kinderen horen op te groeien in een veilige en gezonde omgeving. Hierbij is het een eerste vereiste dat de binnen- en buitenruimte van de opvang schoon en hygiënisch zijn. Medewerkers checken dagelijks voor in gebruik name van de binnen- en/of buitenruimte of deze schoon en veilig is.

De medewerkers en clustermanager zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het schoonmaakbeleid. We waarborgen een consequente schoonmaak. Daarnaast hanteren we een checklijst waarop staat welke materialen wanneer en hoe vaak ze gecontroleerd moeten worden op veiligheid en hygiëne (bijlage bij dit beleid).

Textiel

Washandjes, handdoeken en slabbetjes worden eenmalig gebruikt. Vaat- en theedoeken worden elk dagdeel vervangen. Persoonsgebonden beddengoed wordt wekelijks veschood en niet-persoonsgebonden beddengoed dagelijks. Overig textiel wordt periodiek gereinigd.

3.3.4 Het voorkomen van (de verspreiding van) ziektekiemen

Het verspreiden van ziektekiemen gaat snel. Als er één kind ziek is, volgen er al snel meer. Ook medewerkers en ouders zijn niet ongevoelig voor deze ziektekiemen. We doen er dan ook alles aan om ons verblijf zo schoon en hygiënisch mogelijk te houden. Wij werken conform de 'RIVM Hygiënerichtlijn kinderopvang'. Deze richtlijn is voor medewerkers inzichtelijk op flexweb. Wanneer er sprake is van een virus, volgen wij de richtlijnen van het RIVM en de GGD. Ouders worden geïnformeerd via het ouderportaal.

3.3.5 Allergieën

Ouders worden verzocht om eventuele allergieën te melden. We proberen kinderen niet of zo min mogelijk in aanraking te laten komen met stoffen die een allergische reactie kunnen veroorzaken.

Wordt een kind met een mogelijk levensbedreigende allergie opgevangen, dan maken we met de ouders schriftelijke afspraken hoe te handelen (protocol zieke kinderen en medisch handelen). Pedagogisch medewerkers zijn hierdoor op de hoogte van de afspraken en weten hoe te handelen. Indien nodig (of bij een eerste heftige reactie) wordt direct het alarmnummer 112 gebeld.

- Pedagogisch medewerkers zijn tijdens eet- en drinkmomenten extra alert op kinderen met een voedselallergie. Zo plaatsen we kinderen op een plek aan tafel waar geen allergiestoffen aanwezig zijn.
- Pedagogisch medewerkers zijn extra alert op:
 - teken
 - insecten
 - eikenprocessierups
 - contact met dieren
 - stuifmeel

3.3.6 Zieke kinderen

Het kan voorkomen dat een kind op de opvang niet fit is of dat een kind in de loop van de dag ziek wordt. Niet ieder kind is meteen bij 38°C hevig ziek en hangerig. Kinderen kunnen op de kinderopvang blijven zolang zij in de groep kunnen meedoen. Wij volgen hierin het beleid en de richtlijnen van de GGD en het RIVM. De richtlijn zieke kinderen (ziektewijzer) en het protocol medicijntoediening staan voor medewerkers op flexweb en voor ouders in het ouderportaal.

NB: In bijzondere of noodsituaties overschrijven landelijke richtlijnen te allen tijden ons beleid.

Medisch handelen

In principe worden er op de opvang geen medicijnen verstrekt en vinden er geen medische handelingen plaats. Toediening van noodzakelijke medicatie of medische handelingen voorgeschreven door een arts worden overeenkomstig ons protocol (Zieke kinderen en medisch handelen) vastgelegd. De medicijnverstrekking en medische gegevens worden toegevoegd aan het kind dossier. Bij twijfel overlegt de pedagogisch medewerker met de clustermanager. Uiteraard worden altijd BHV/EHBO-handelingen uitgevoerd en in noodsituaties wordt het alarmnummer 112 gebeld.

4 Omgaan met kleine risico's

Door het ervaren van risicovolle situaties leren kinderen risico's inschatten en ontwikkelen zij cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken, wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet. Zie ook voor informatie in onderstaand kader van veiligheid.nl / risicovol spelen:

*"Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.
Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken, wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.
Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedheidskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen.
Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.
Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen, zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst".*

Onze missie is natuurlijk onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar met over-bescherming doen we de kinderen uiteindelijk geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. Maar een bult, klein schaafwondje of iets dergelijks, kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden;
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen;
- Het vergroot sociale vaardigheden.

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren we ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens speelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en andere materialen. Dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen, zijn goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn: het wassen van de handen na toiletbezoek en niezen of hoesten in de elleboog. Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met de afvallemmer mogen spelen, maar wel zelf hun papieren handdoekje of rommel weg mogen gooien.

4.1 Algemene kleine risico's

Onderstaand leest u de algemene kleine risico's en afspraken die we hierover met kinderen maken.

- **Kind valt door ruit, raam of glas in deur**
Ramen die een risico vormen waarbij kinderen door de ruit kunnen vallen, zijn voorzien van veiligheidsglas of veiligheidsfolie. Daarnaast hebben wij afspraken met de kinderen gemaakt om het risico op incidenten te minimaliseren. Zie ook "leren omgaan met risico's".
- **Kind komt met vingers tussen de deur of het raam**
Alle deuren en ramen die een risico vormen voor 0 tot 4 jarigen zijn beveiligd middels veiligheidsstrips. Indien nodig worden deze vervangen. Met oudere kinderen worden afspraken gemaakt over veilig gebruik van deuren.
- **Struikelen en uitglijden**
Om te voorkomen dat kinderen, medewerkers of ouders struikelen of uitglijden, zorgen we ervoor dat er een open speelruimte is gecreëerd waarbij vaste meubels niet in het looppad of centraal in de speelruimte worden geplaatst. Natte plekken op de vloer worden direct drooggemaakt en speelgoed dat niet gebruikt wordt, moet worden opgeruimd. Gedurende de dag zijn er vaste opruimmomenten. Zie ook "leren omgaan met risico's".
- **Bezeren aan oneffenheden in muren en meubilair**
Regelmatig controleren wij de ruimtes op oneffenheden in muren, zoals uitstekende spijkers en schroeven. Oneffenheden die het risico vormen dat kinderen zich hieraan bezeren, worden direct verwijderd. Ook controleren we het meubilair op scherpe hoeken, randen of beschadigingen die een risico vormen. Is dit het geval dan ondernemen we actie om dit te verhelpen of het meubilair wordt verwijderd. Het meubilair dient degelijk en veilig te zijn. Groot meubilair, zoals kasten zijn verankerd aan de muur (controles vinden plaats via een actielijst).

4.2 Locatiespecifieke risico's

De specifieke risico's van een locatie en de afspraken die we hier met kinderen over maken staan beschreven in de locatieplannen V&G. De risico's zijn onderwerp van gesprek tijdens teamoverleg en worden zo nodig bijgesteld. De afspraken met de kinderen worden regelmatig besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

4.3 Overige werkafspraken veiligheid en gezondheid

Kinderen moeten zich prettig voelen op de opvang, zichzelf kunnen zijn en de ruimte krijgen om te leren en te ontdekken. Het is heel belangrijk dat de locatie veilig is, maar ook dat kinderen zich veilig voelen én tegelijkertijd gestimuleerd worden om grenzen te verkennen. Dat blijft een spanningsveld: Wanneer is het veilig genoeg? In dit beleid staan de algemene werkafspraken voor de handelswijze die de medewerkers van SKIK volgen op het gebied van veiligheid en gezondheid op de opvang.

Medewerkers

- Al onze medewerkers, inclusief vrijwilligers en stagiaires zijn in het bezit van een VOG;
- Per locatie is er altijd een medewerker aanwezig die in het bezit is van een geldig diploma EHBO (EHAK; eerst hulp aan kinderen) en een medewerker die in het bezit is van een geldig BHV certificaat.

Ruimtes algemeen

- De goedgekeurde brandslangen en brandmeldinstallaties worden jaarlijks gecontroleerd door een daartoe bevoegde instantie;
- Nooduitgangen en voorportalen worden vrijgehouden i.v.m. calamiteiten;
- Kinderen bevinden zich niet alleen in kantoorruimte, berging/magazijn, keuken of andere niet voor hen bestemde ruimtes;
- Bij morsen op de vloer wordt er direct gedweild i.v.m. kans op gladheid en vallen.

Meubilair

- Grote kasten zijn altijd goed verankerd en kunnen in principe niet omvallen;
- Het meubilair kent geen scherpe hoeken en is kindveilig;
- Op meubilair wat geen speelfunctie heeft, wordt niet geklommen;
- We letten bij het plaatsen van de kinderstoel aan tafel dat het kind zich niet kan afzetten tegen de tafel.

Deuren en ramen

- Deuren zijn voorzien van vingersafes, zijn deze stuk dan worden zij gerepareerd;
- Indien mogelijk zijn er hoge deurknoppen;
- Bij het ophalen en wegbrengen van de kinderen is er altijd een pedagogisch medewerker die zicht houdt op de (buiten) deur;
- Bij open deuren wordt altijd een deurklem of haakje gebruikt;
- Ook bij het uitzwaaien voor het raam is altijd een pedagogisch medewerker aanwezig;
- We zetten in principe geen ramen open op kindhoogte. Is dit wel noodzakelijk dan zijn ze beveiligd/afgeschermd of is er sprake van een smalle kiepstand;
- Kinderen mogen niet in de vensterbank klimmen.

Snoeren en koorden

- Alle snoeren zijn hoog en/of weggewerkt en zijn niet in het bereik van kinderhanden;
- Koorden van luxaflex of zonwering worden hoog aan een haakje opgehangen, zodat kinderen er niet bij kunnen.

Buitenspeelplaats

- De speelplek voor jonge kinderen is afgeschermd d.m.v. een hek;
- De toegangspoorten zijn voorzien van een kindveilige sluiting en/of slot;
- Bij grote groepen en verschillende leeftijden, wordt het terrein zichtbaar afgezet, zodat iedereen veilig kan spelen en er bij druk/wild spel dit geen gevaar oplevert voor de kleintjes;
- Kinderen mogen niet op de picknicktafel, tuinstoel of hekken klimmen;
- Zodra er kinderen van het kinderdagverblijf of de peuteropvang buiten spelen is er altijd een pedagogisch medewerker buiten aanwezig. Ook jonge kinderen van de bso spelen onder toezicht buiten. Oudere kinderen, die toestemming hebben van hun ouders, hebben meer bewegingsvrijheid.

Als een pedagogisch medewerker alleen op de groep werkt en zij naar binnen moet (bijvoorbeeld om kinderen in/uit bed te halen en te brengen of een kind te verschonen), meldt zij dit waar mogelijk bij een collega van de naastgelegen groep. Is dit niet mogelijk dan neemt ze alle kinderen mee.

5 Thema's uitgelicht

5.1 Vierogenprincipe

SKIK Kinderopvang is zich bewust van de grote verantwoordelijkheid die zij heeft voor de veiligheid van haar kinderen. SKIK realiseert zich dat 100% veiligheid niet haalbaar is, maar heeft beleid vastgesteld hoe zij de veiligheid van kinderen zo goed mogelijk kunnen waarborgen. Het vierogenprincipe verkleint niet alleen het risico ten aanzien van seksueel misbruik, maar ook het risico ten aanzien van kindermishandeling in de breedste zin van het woord en is voor SKIK een verdere verbetering van de kwaliteit. De aanbevelingen worden waar mogelijk ook toegepast op de buitenschoolse opvang. Volgens het vierogenprincipe mag een medewerker zich alleen in een ruimte met kinderen bevinden mits er een reële kans bestaat dat een andere volwassene meekijkt of meeluistert.

SKIK voert het vierogenprincipe op de volgende manier uit:

Algemeen:

- Er is een open cultuur, waarbij medewerkers elkaar feedback geven en aanspreken;
- Bij aanneming van nieuw personeel checken wij diploma's en kijken wij hoe kandidaten zich presenteren op social media;
- Al onze medewerkers werken volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Medewerkers worden regelmatig bijgeschoold m.b.t. de meldcode;
- Stagiaires en vrijwilligers hebben kennis genomen van de meldcode;
- SKIK heeft een vertrouwenspersoon;
- Wij werken met een beroepscode voor alle medewerkers;
- Pedagogisch beleid en het V&G beleid is bij alle medewerkers bekend;
- Er is structureel en open overleg met de Oudercommissie(s) en Ondernemingsraad.

Maatregelen:

- Daar waar mogelijk zorgen wij voor veel transparantie in het gebouw;
- Bij weinig of geen transparantie, maken wij gebruik van hekjes voor de groepsdeuren, waardoor de deur open kan staan en er een rechtstreekse verbinding is met andere ruimtes en/of babyfoons;
- Op elke slaapkamer is de babyfoon ingeschakeld, zodra een kind naar bed wordt gebracht;
- Wij voegen groepen samen als beide groepen een lage bezetting hebben;
- Invalkrachten zetten wij zoveel mogelijk in op dezelfde locatie/groep;
- Stagiaires en medewerkers in opleiding worden boventallig ingezet en zoveel mogelijk aan het begin en einde van de dag;
- Tijdens de breng- en haalmomenten (aan het begin, halverwege en aan het einde van de dag) kunnen ouders op ieder moment binnenlopen en zo fungeren als vier ogen en/of oren;
- Er worden geen foto's van onze kinderen verspreid via eigen (mobiele) apparaten (computers, laptops, telefoon, e.d.).

In de locatieplannen staan de specifieke maatregelen en/of aandachtspunten genoemd die we voor de betreffende locatie hebben genomen.

5.2 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In ons veiligheids- en gezondheidsbeleid en op onze locaties heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen :

- De Meldcode "Kindermishandeling en huiselijk geweld" wordt nageleefd.

- Alle medewerkers, stagiaires en vrijwilligers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en staan ingeschreven in het personenregister kinderopvang.
- We werken in de dag- en peuteropvang op basis van het vierogenprincipe (zie de gelijknamige paragraaf eerder in dit beleid). Onze pedagogisch medewerkers kennen dit beleid en leven dit goed na.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan, waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te zijn op momenten dat dit nodig is.
- Tijdens het teamoverleg wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren, waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- Wij hebben binnen SKIK een aandachtsfunctionaris aangesteld die zorgt voor het up-to-date blijven van de meldcode. Deze functionaris kan worden ingeschakeld bij vragen of signalen
- Wanneer wij zorgen hebben rondom het algehele welbevinden van een kind doen wij, na overleg met de clustermanager en eventueel de aandachtsfunctionaris, een melding in de verwijsindex.
- Pedagogisch medewerkers volgen bijscholingen en/of infobijeenkomsten (o.a. vernieuwde meldcode).
- Nieuwe medewerkers moeten zo snel mogelijk de online meldcodetraining volgen.

5.3 Achterwachtregeling

Volgens de wet en regelgeving mag er gewerkt worden met een achterwacht in de situatie dat er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is op de locatie en de BKR niet wordt overschreden. We wijken dus nooit af van de BKR als daardoor de pedagogisch medewerker met teveel kinderen alleen in het gebouw blijft. De achterwacht is tijdens de opvangtijden bereikbaar en binnen een kwartier op de locatie aanwezig in geval van een calamiteit. In de V&G locatieplannen staat beschreven hoe de achterwachtregeling voor die betreffende locatie is geregeld.

6 EHBO/ BHV regeling

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind ietsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit niet helemaal te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO. Daarnaast is er ook minimaal één volwassene aanwezig met een geldig en geregistreerd certificaat voor BHV.

7 Beleidscyclus

In ons Veiligheids- en Gezondheidsbeleid wordt verwoord welke maatregelen er genomen worden om grote risico's te voorkomen voor de gezondheid en veiligheid van kinderen en op welke wijze kinderen wordt geleerd om te gaan met kleine risico's.

Tevens is in dit beleid beschreven hoe er samen met de beroepskrachten voor wordt gezorgd dat er sprake is van een continu proces met betrekking tot het vormen van beleid, implementeren, evalueren en actualiseren. Het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid is een vast punt op de agenda van de teamvergaderingen, het hele team is betrokken bij dit proces.

Door gebruik te maken van de Quicksan V&G (bijlage 1) krijgen de diverse onderdelen van V&G steeds aandacht in de teamoverleggen.

Plan van aanpak

Het plan van aanpak geeft inzicht in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van de bevindingen wordt een aantal actiepunten vastgesteld met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren. Dit staat beschreven in de specifieke locatieplannen V&G.

Hoe worden maatregelen geëvalueerd?

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we elk kwartaal de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens een teamoverleg. Indien een maatregel of actie SKIK-breed een positief effect heeft gehad, wordt het algemene Veiligheids- en Gezondheidsbeleid van SKIK hierop aangepast. Is dit een maatregel of actie op locatieniveau dan wordt dit in het specifieke locatieplan aangepast (verantwoordelijkheid clustermanager).

8 Communicatie

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij, of een afvaardiging van hen, hier een actieve rol in.

Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken, zorgen we voor een introductie in het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid. Hier wordt tijdens de intervisiebijeenkomst van nieuwe medewerkers ook aandacht aan besteed. Ook stagiaires en vrijwilligers worden geïnformeerd over het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid bij de start van hun werkzaamheden. Zij ontvangen het beleid via de mail.

Tijdens het teamoverleg is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo is het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Via Flexweb en via de oudercommissies berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid en kunnen de ouders het V&G locatieplan van hun locatie inzien. Wanneer er vragen zijn van ouders, beantwoorden we deze zo mogelijk ter plekke. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt het antwoord ook op flexweb vermeld. Het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid staat bovendien vermeld op onze website.

9 Bijlagen

- Bijlage 1: Quicksan V&G
- Bijlage 2: Checklijst V&G
- Bijlage 3: Controlelijst koelkast-vriezer

Iedere locatie heeft een locatiespecifieke uitwerking van het V&G beleid (locatieplan V&G) met hierin een plan van aanpak.